

Vergaderjaar 2011–2012

31 460

Project SPEER

Nr. 29

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 juli 2012

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de brief van 4 mei 2012 inzake de Voortgangsrapportage van het programma SPEER over de periode 15 september 2011 tot 15 maart 2012 (Kamerstuk 31 460, nr. 27).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 9 juli 2012. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Beek

De griffier van de commissie,
Roovers

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 26, 29 en 37

Waarom zult u de Kamer pas bij de begroting van 2013 informeren over de effecten van de reorganisatie op het programma Strategic Process and Enterprise Resource Planning Enabled Reengineering (SPEER), terwijl u zowel in de rapportage van april 2011 (Kamerstuk 31 460, nr. 19) als die van november 2011 (Kamerstuk 31 460, nr. 22) heeft beloofd dat de Kamer daarover in de eerstvolgende voortgangsrapportage geïnformeerd zou worden?

Kunt u de Kamer zo spoedig mogelijk met een aparte brief inlichten over de effecten van de reorganisatie op SPEER?

Is het waar dat de gevolgen van de reorganisatie van Defensie steeds meer beslag leggen op de mensen en middelen betrokken bij SPEER? Zo ja, wat voor concrete gevolgen heeft dit?

Kunt u verder toelichten hoe het programma in toenemende mate hinder ondervindt van de reorganisatie?

Komt er nog een reguliere periodieke rapportage over de voortgang van ingezette maatregelen die het gevolg zijn van de beleidsbrief Defensie (Kamerstuk 32 733, nr. 1)? En op welke wijze komt daarin aandacht voor SPEER?

Wat is uw mening over het oordeel van de Algemene Rekenkamer in het rapport bij het jaarverslag Defensie over 2011, dat SPEER opnieuw vertraagd is als gevolg van de beleidsbrief Defensie en de reorganisatie bij Defensie?

Welke keuzes gaat u maken op grond van dit oordeel van de Algemene Rekenkamer en op welke wijze gaat u de Kamer daarover informeren? Hebben de beleidsbrief en het onzekere toekomstperspectief binnen Defensie voor personeel een versterkend effect op de risico's van het programma?

Welke uitwerking heeft de beleidsbrief Defensie voor de personele inzet voor het project SPEER?

Is het, gezien het risico dat de staande organisatie niet in staat is de taken van SPEER over te nemen, nog wel haalbaar dat per 1 januari 2014 de programmaorganisatie SPEER wordt beëindigd?

In de twee laatste voortgangsrapportages (Kamerstukken 31 460, nr. 22 en nr. 27) is gemeld dat ik u over de effecten van de reorganisatie bij Defensie op SPEER zal informeren in de zomer van dit jaar nadat het desbetreffende onderzoek is voltooid. Deze informatie zal daartoe worden betrokken bij mijn reeds toegezegde brief bij de begroting over de voortgang van de reorganisatie.

Duidelijk is dat Defensie te maken zal krijgen met een verlenging van vier tot zes maanden van het programma SPEER vanwege de extra werkzaamheden ter ondersteuning van de reorganisaties. Het extra werk neemt capaciteit van SPEER in beslag tot het voorjaar van 2013. Het betreft enkele noodzakelijke technische aanpassingen van de SAP-systemen die al in gebruik zijn. Daarnaast zijn aanpassingen in de bedrijfsvoering van de reorganiserende eenheden aan de orde. Daardoor wordt de migratie ook inhoudelijk bemoeilijkt door de reorganisaties. Het werkpakket van het SPEER-personeel is niet alleen toegenomen, het is beduidend complexer geworden omdat aan de migratie, die een reorganisatie en nieuwe bedrijfsvoering behelst, een tweede reorganisatie, die van de beleidsbrief, wordt toegevoegd.

Daarnaast kampt Defensie mede als gevolg van de reorganisatie met krapte in personeel met deskundigheid inzake SAP en migraties. Er zijn verscheidene maatregelen genomen om de personele capaciteit voor de invoering van SAP zoveel als mogelijk in stand te houden. Deze maatregelen kunnen echter niet voorkomen dat medewerkers eerder dan verwacht hun functie verlaten. Zie ook het antwoord op vraag 30.

Als gevolg van de reorganisatie zullen de twee laatste leveringen van de software, versies 2.1. en 2.2, later komen evenals de ermee samenhangende migraties. De werkzaamheden van SPEER zullen hierdoor pas zijn voltooid in 2014. Systemen die moeten worden vervangen, kunnen als gevolg van de vertraging pas later worden uitgeschakeld. Defensie draagt voor die langere duur de beheerlasten van de oude software en het nieuwe systeem.

8

Welke keuzes gaat u maken op grond van het oordeel van de Algemene Rekenkamer dat de ontwikkeling van SPEER, het op orde brengen van het beheer bij Defensie en de reorganisatie bij Defensie in grote mate afhankelijk zijn van elkaars voortgang, en dat hier in samenhang besloten zou moeten worden, maar dat er onvoldoende centrale regie is? Komt er een centrale regiefunctie? Hoe gaat u de Kamer over deze keuzes informeren?

Zie de antwoorden op de vragen 9, 10, 11, 12 en 13 naar aanleiding van het Jaarverslag van het Ministerie van Defensie 2011, zoals vastgesteld op 11 juni 2012 (Kamerstuk 33 240 X, nr. 6). Daarin heb ik u het volgende gemeld.

In 2011 was de regie op het financieel, materieel- en personeelsbeheer, conform het Besturingsmodel Defensie, belegd bij drie beleidsverantwoordelijken. Vanaf 1 januari 2013 wordt de centrale regiefunctie belegd bij de op te richten Hoofddirectie Bedrijfsvoering om de samenhang in doelstellingen en maatregelen voor het defensiebrede beheer te kunnen waarborgen. Vooruitlopend op deze formele oprichting heb ik de Hoofddirectie Informatievoorziening en Organisatie gevraagd al te beginnen met de voorbereidingen op de centrale regiefunctie. Een van de activiteiten is het beschrijven van de regierol en de bijbehorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Deze worden vastgelegd in het nieuwe Algemeen Organisatiebesluit Defensie en het bijbehorende Algemeen mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit Defensie. Beide besluiten worden van kracht met de oprichting van de nieuwe Bestuursstaf per 1 januari 2013.

Verscheidene maatregelen zijn inmiddels genomen om de regie op de samenhang tussen SPEER, de reorganisaties en de bestaande verbeterprojecten te behouden:

- Om de samenhang tussen de reorganisaties en SPEER te waarborgen worden de effecten van de reorganisaties op de bestaande bedrijfsvoering en informatievoorziening geïnventariseerd. Dat zal resulteren in een draaiboek voor de aanpassing van het SAP-systeem. In de zomer van 2012 worden de gevolgen van de reorganisaties voor de informatievoorziening in kaart gebracht, niet alleen voor SAP maar ook voor de oudere *legacy* systemen en de overige ICT-middelen. Dit geeft inzicht in de gevolgen die de reorganisaties hebben voor SPEER. Deze gevolgen zullen leiden tot een aanpassing van het SPEER-programmaplan waarover ik de Kamer bij de ontwerpbegroting voor 2013 nader zal informeren.
- Daarnaast is besloten de aansturing van de migraties naar SAP over te dragen aan de defensieonderdelen zelf. Zij krijgen de leiding over de complexe reorganisaties en de migraties naar SAP zodat zij beter in staat zijn binnen het eigen defensieonderdeel de regie over de veranderingen te voeren.
- De samenhang tussen de ontwikkeling van het Programma SPEER en het op orde brengen van het beheer wordt gewaarborgd door overleg tussen het Programma SPEER en het project Professionaliseren Materieelbeheer Defensie. SPEER zal een SAP-versie installeren die

grotendeels voldoet aan de eisen die op uitvoerend niveau aan het materieelbeheer worden gesteld, maar de aansturing van het feitelijke beheer maakt er nog geen deel van uit. SAP vergt op dat punt nog verdere ontwikkeling.

- Tot slot zijn in het plan van aanpak voor de oplossing van de onvolkomenheden in het financieel en materieelbeheer maatregelen opgenomen die de relatie met SAP en de reorganisaties waarborgen. De voortgang van deze maatregelen wordt onder andere bewaakt door het Audit Comité.

9

Zal er sprake zijn van extra kosten omdat delen van kernel 1 moeten worden aangepast vanwege de reorganisatie?

Ja. De omvang daarvan kan pas worden vastgesteld nadat het voortbrengingsteam Reorganisaties het desbetreffende onderzoek heeft voltooid en het programmaplan is aangepast.

10

Wat is er de oorzaak van dat de laatste versie van kernel 2 in 2014 wordt opgeleverd, in plaats van eind 2013? Wat voor gevolgen heeft dit voor het budget van SPEER? Worden hierdoor ook andere delen van het project vertraagd?

Het programma SPEER werkt na de 1.9.1-versie met een verbeterd productieproces. Nieuwbouwversies, onderhoudsversies en technische versies stonden tot nu toe voor een deel gelijktijdig en parallel in het plan. Nu staan ze echter na elkaar in het plan. De doorlooptijd wordt dan langer maar naar verwachting kunnen verstoringen beter worden opgelost en zal de stabiliteit van het systeem toenemen. Deze herfasering resulteert in een aanpassing van het migratieplan en de meerjarige verdeling van het budget.

11

Kunt u aangeven wat er gebeurt met de € 2,6 miljoen waarmee het totale budget verlaagd wordt? Wordt dit aan een andere begroting toegevoegd?

Het bedrag zal worden herbestemd voor andere IV-investeringsprojecten van Defensie.

12

Is het investeringsbudget ERP/M&F (SPEER) toereikend nu het budget daalt van € 422,3 naar € 419,7?

Het investeringsbudget ERP/M&F (SPEER) maakt deel uit van het totale budget en bedraagt € 268,1 miljoen. Dat is toereikend onder het voorbehoud dat ik heb gemaakt voor de reorganisaties bij Defensie ten gevolge van de beleidsbrief.

13

Welke activiteiten moeten nog worden betaald uit het niet verplichte deel van het investeringsbudget ERP/M&F (SPEER)?

Het nog niet verplichte deel van het investeringsbudget ERP/M&F (SPEER) bestaat uit reserveringen voor «regievoering» en «(contra)expertise» in 2013 en de programmareserve. De reserveringen voor regievoering en (contra)expertise worden naar verwachting nog dit jaar omgezet in verplichtingen voor activiteiten in het kader van de besturing van het programma. Het betreft onder andere de inzet van externe deskundigheid voor *second opinions* en *reviews*. De programmareserve is een

voorziening om tegenvallers tijdens de uitvoering van het programma op te vangen.

14

Waarom wordt het budget voor PALS vanwege afnemende behoefte aan externe deskundigheid verlaagd van € 34,2 naar € 31,6 miljoen? Kan er intern meer werk worden gedaan waarvoor in eerste instantie rekening was gehouden met externe inhuur?

Het investeringsbudget voor PALS is bestemd voor de inzet van deskundigheid om oude informatiesystemen en het nieuwe informatiesysteem SAP te verbinden. Met het voortschrijden van SPEER blijkt de daarmee samenhangende werklast voor zowel interne als externe deskundigen minder groot dan verwacht.

15

Waarom is de verlaging van het investeringsbudget PALS niet toegevoegd aan de projectreserve of aan andere delen van het programma, zodat eerder uitgestelde functionaliteiten binnen het programma uit kunnen worden gevoerd?

De voortgang van het programma SPEER is afhankelijk van de omvang en de capaciteit van vier partijen: de externen, de programmaorganisatie, de bedrijfsgroep IVENT en de defensieonderdelen. Ontwerp, bouw en migratie is een gezamenlijke inspanning. Het overboeken van geld van het investeringsbudget PALS naar het investeringsbudget ERP/M&F (SPEER) biedt weliswaar de mogelijkheid de omvang van de externe ondersteuning te vergroten, maar de omvang en capaciteit van de drie andere partijen veranderen daarmee nog niet. Daardoor is een versnelling of uitbreiding niet haalbaar bij een budgetoverheveling van deze orde.

16

Kunt u de wijzigingen in de ramingen voor de exploitatievoorbereiding ERP ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage per mutatie toelichten?

Omschrijving (bedragen x € miljoen)	Vorige rapportage	Actuele raming	Verschil
Kennisoverdracht	9,8	10,1	0,3
Programmaondersteuning	15,4	12,3	- 3,1
Datamigratie- en onderhoud	14,3	14,1	- 0,2
Testfaciliteiten	20,4	25,0	4,6
Landschapbeheer	51,9	54,2	2,3
ICT-infrastructuur	8,2	4,3	- 3,9
Totaal	120,0	120,0	

De raming van de kosten van kennisoverdracht is per saldo met € 0,3 miljoen verhoogd om de inzet van medewerkers van IVENT bij ontwerp & bouw en architectuur tot het midden van 2013 mogelijk te maken. De raming van de kosten van programmaondersteuning is per saldo met € 3,1 miljoen verlaagd. De projectleiders vragen minder ondersteuning van IVENT dan in de ramingen werd verwacht. Met het resterende budget kan de huidige ondersteuning door IVENT van de grondgebonden, maritieme en luchtgebonden projecten tot het midden van 2014 worden gehandhaafd.

De raming van de kosten van datamigratie- en onderhoud is met € 0,2 miljoen verlaagd op grond van de verwachte kosten van de Datamigratiestraat. De raming van de kosten van testfaciliteiten is met € 4,6 miljoen verhoogd voor de verlenging van de inzet van het testcentrum van IVENT.

De raming van de kosten van het landschapbeheer is met € 2,3 miljoen verhoogd om het ontwikkelingslandschap langer in stand te kunnen houden en om ruimte te creëren voor wijzigingen van de bestaande kernel. De raming van de kosten van ICT-infrastructuur is aangepast aan de tot nu toe gerealiseerde kosten en met € 3,9 miljoen verlaagd. De aanpassingen aan de ICT-infrastructuur blijken in praktijk minder groot dan verwacht.

17

Kunt u de cijfers in de tabel «Dubbele beheerslasten» toelichten en ook toelichten wat de betekenis is van het saldo van € 66 miljoen en de actuele raming van € 48,7 miljoen?

De tabel biedt u een gedetailleerd inzicht in de ontwikkeling van de ramingen. U kunt eruit afleiden dat de dubbele beheerslasten afnemen. Het bedrag van € 48,7 miljoen is het saldo van de totale beheerkosten (€ 66,9 miljoen) verminderd met de opbrengst als gevolg van het uitschakelen van oude informatiesystemen (€ 18,2 miljoen). Het bedrag van € 66,0 miljoen is het saldo dat in de vorige rapportage werd geraamd.

18

Kunt u inzicht geven in de kosten van de 251 medewerkers die ten laste komen van de reguliere begrotingsartikelen?

Defensie rekent interne personeelskosten van defensie-medewerkers niet toe aan projecten, maar aan het defensieonderdeel waartoe deze defensie-medewerkers behoren. De uitgaven voor deze medewerkers worden niet afzonderlijk geregistreerd, maar maken deel uit van de totale personele uitgaven van dat defensieonderdeel. Ik heb dit toegelicht in het antwoord op vraag 51 naar aanleiding van de voortgangsrapportage van april 2011 (Kamerstuk 31 460, nr. 20) en in het antwoord op aanvullende vraag 18 naar aanleiding van die zelfde rapportage (Kamerstuk 31 460, nr. 21). Op grond van de middensommen kan wel een schatting worden gemaakt van de kosten per begrotingsartikel.

	CZSK	CLAS	CLSK	DMO	BS	Totaal
Aantal SPEER medewerkers	15	55	16	155	10	251
Kosten in 2012 (in € mln)	0,8	2,8	0,8	7,8	0,5	12,6

19 en 27

Komt het systeem dat wordt afgeleverd bij de eindgebruikers overeen met het oorspronkelijke ontwerp?

Zijn de bedrijfsvoering en de ondersteunende informatievoorziening goed en uniform op elkaar afgestemd?

Het systeem wordt opgeleverd conform het ontwerp en de afspraken die daarover zijn gemaakt in de tussenbalans van 2010. De bedrijfsvoering en de informatievoorziening worden in de fasen van behoeftestelling, ontwerp, bouw, testen, migratie en nazorg voortdurend op elkaar afgestemd.

20

Wat zijn de gebruikerservaringen met de nieuwe onderdelen die gemigreerd zijn naar SAP? Is er sprake van specifieke problemen?

Gebruikerservaringen zijn afhankelijk van het moment waarop deze worden ingewonnen. Al naar gelang gebruikers langer met het systeem werken en de mogelijkheden beter leren kennen, stijgt ook het vertrouwen

in het systeem en worden de ervaringen positiever. Gebruikers nemen dan meer afstand van het oude systeem en de oude werkwijzen. De ervaringen worden ook beter wanneer meer medewerkers van SAP gebruik zullen maken. Problemen bij het gebruik van het systeem kunnen voorkomen en voor de afhandeling daarvan is een beheerproces ingericht.

21

Waarom waren extra inspanningen nodig om de ondersteuning van de Alouette III en de NH-90 helikopters met SAP te verbeteren? Welke problemen waren er en hoeveel extra geld heeft dit gekost?

De ondersteuning van de Alouette III en de NH-90 helikopters met SAP vergde extra aandacht op het gebied van de uitwisseling van gegevens tussen de oude informatiesystemen en SAP en bij de gewenning aan de deels nieuwe materieellogistieke bedrijfsvoering met SAP. Er is in de afgelopen periode door met name het Defensie Helikopter Commando en SPEER hard gewerkt aan het corrigeren van foutieve gegevens en het verbeteren van de materieellogistieke bedrijfsvoering. Dat maakte deel uit van het vaste nazorgtraject dat is voorzien voor alle migraties en resulteerde niet in extra kosten voor het programma SPEER.

22

Kunt u ook in de volgende voortgangsrapportage een lijst opnemen van de migraties die zijn uitgevoerd?

Ja.

23, 24 en 25

Welke oorzaken zijn er voor de vertraging van vijf mijlpalen? Welke vertragingen zijn het gevolg van de beleidsbrief Defensie? Zijn er nog andere mijlpalen waarvan de verwachte einddatum tengevolge van de beleidsbrief Defensie vertraagd wordt? Zo ja, welke mijlpalen?

In de voorbereidingsfase van de eerste versie van Kernel 2 is vertraging ontstaan bij het maken van de bedrijfsvoeringblauwdrukken. Als gevolg daarvan is de ontwerpfase later begonnen en zal de eerste versie van Kernel 2 ook later worden opgeleverd. Dit heeft direct gevolgen voor de mijlpalen *primeur statusbord* en *primeur transportmanagement*, omdat deze migratieprojecten gebaseerd zijn op de eerste versie van Kernel 2. De laatste versie van Kernel 2 komt later beschikbaar vanwege het nieuwe productieproces waarover ik u rapporteerde in de laatste voortgangsrapportage en het antwoord op vraag 10. De verandering van de mijlpaal migratie Marinebedrijf is het gevolg van de beleidsbrief *Defensie na de kredietcrisis*; CZSK heeft de migratieprojecten afgestemd op de reorganisaties die voor CZSK voortvloeiën uit de beleidsbrief. Over de andere effecten als gevolg van de beleidsbrief zal ik u afzonderlijk informeren. Zie ook het antwoord op vraag 1.

26

Hebben de beleidsbrief en het onzekere toekomstperspectief binnen Defensie voor personeel een versterkend effect op de risico's van het programma?

Zie het antwoord op vraag 1.

27

Zijn de bedrijfsvoering en de ondersteunende informatievoorziening goed en uniform op elkaar afgestemd?

Zie het antwoord op vraag 19.

28, 35 en 36

Welke maatregelen neemt u om te zorgen voor een stabiele bedrijfsvoering en inrichting?

Wordt met het overdragen van de aansturing van de migraties naar SAP aan de defensieonderdelen al vooruit gelopen op de uitvoering van SPEER in de lijnorganisatie?

Waarom is er voor gekozen om de leiding over de eigen migraties aan de defensieonderdelen over te dragen? Is daartoe voldoende capaciteit en kennis bij de defensieonderdelen aanwezig?

Besloten is tot het model waarbij de regie over de gelijktijdige realisatie van een goede bedrijfsvoering, de reorganisatie op grond van de beleidsbrief en de migratie naar SAP de verantwoordelijkheid is van de partij die ook baat heeft bij snel succes: het desbetreffende defensieonderdeel. Een bijkomend voordeel is dat de onderdelen op deze wijze kennis opbouwen en dat is met het oog op de voltooiing van SPEER vereist. De capaciteit en de kennis van de onderdelen wordt hierop ingericht.

29

Welke uitwerking heeft de beleidsbrief Defensie voor de personele inzet voor het project SPEER?

Zie het antwoord op vraag 1.

30, 31 en 32

Wat zijn de tot nu toe bereikte resultaten van de «maatwerk»-oplossingen om personeel op sleutelposities te behouden in de programmaorganisatie, waarover de minister de Kamer in de vorige rapportage (Kamerstuk 31 460, nr. 22) informeerde?

Welke maatregelen neemt u om te voorkomen dat als gevolg van de personele ontwikkelingen rond de beleidsbrief de aan het project SPEER verbonden medewerkers vroegtijdig vertrekken en elders emploi zullen zoeken op grond van hun bijzondere expertise?

Welke maatregelen zijn al op grond van eerdere rapportages van kracht om de personele risico's te verkleinen en welke effecten hebben deze maatregelen gehad?

Er zijn verscheidene maatregelen van kracht om de personele capaciteit van het Programma SPEER tot het einde van het programma zoveel als mogelijk in stand te houden.

- 1) Het programma SPEER is tot het einde van het programma vrijgesteld van reorganisaties en bezuinigingen.
- 2) De functieduur van de meeste militaire medewerkers van het programma die in 2012 of 2013 hun maximale functieduur bereiken, is verlengd tot het einde van het programma.
- 3) Militaire medewerkers met specifieke SAP kennis kunnen – indien het dienstbelang hierbij gebaat is – na hun functioneel leeftijdsontslag herintreden als burgermedewerker.

Deze maatregelen kunnen echter niet voorkomen dat medewerkers eerder dan de einddatum het programma verlaten. Het is van belang personeel toekomstperspectief te blijven bieden. Dat is een permanent punt van aandacht.

33 en 34

Wat is het (voorlopige) resultaat van de extra opleidingsprogramma's en het verbeterde personeelsmanagement om de personele capaciteit voor SPEER op een beter niveau te krijgen?

Is de tijdige beschikbaarheid van geschikt beheerpersoneel nog een programmabreed risico, zoals in de zesde voortgangsrapportage (Kamerstuk 31 460, nr. 19) is gemeld?

In 2010 zijn 72 medewerkers geselecteerd voor de extra opleidingsprogramma's. Uiteindelijk zijn 60 medewerkers opgeleid tot SAP. De kennis en ervaring die is opgedaan in de opleidingsprogramma's worden nu breder bekend in de organisatie en vormt het vertrekpunt voor vervolgpogramma's voor de toekomstige SAP beheerorganisatie. Beschikbaarheid van dit beheerpersoneel blijft niettemin een punt van zorg. Om die reden heb ik dit in de laatste voortgangsrapportage afzonderlijk benoemd als een te beheersen risico.

35

Wordt met het overdragen van de aansturing van de migraties naar SAP aan de defensieonderdelen al vooruit gelopen op de uitvoering van SPEER in de lijnorganisatie?

Zie het antwoord op vraag 28

36

Waarom is er voor gekozen om de leiding over de eigen migraties aan de defensieonderdelen over te dragen? Is daartoe voldoende capaciteit en kennis bij de defensieonderdelen aanwezig?

Zie het antwoord op vraag 28.

37

Is het, gezien het risico dat de staande organisatie niet in staat is de taken van SPEER over te nemen, nog wel haalbaar dat per 1 januari 2014 de programmaorganisatie SPEER wordt beëindigd?

Zie het antwoord op vraag 1.

38

Hoe worden de kwaliteit en de samenhang van het programma SPEER gewaarborgd bij de door Defensie genoemde oplossing om de transitie naar de lijnorganisatie gelijktijdig te doen met het voortijdige vertrek van medewerkers naar de lijnorganisatie?

De kwaliteit en de samenhang van de activiteiten van het Programma SPEER zijn gewaarborgd door het zogenaamde werken onder architectuur. In het kader hiervan zijn afspraken gemaakt over kwaliteitsnormen, de behandeling van wijzigingsvoorstellen, het gebruik van gemeenschappelijke procesmodellen, een gemeenschappelijke gegevensbeheerorganisatie en een op SPEER toegesneden migratiemethodiek en teststrategie. Deze afspraken en het gebruik van de bijbehorende instrumenten zijn inmiddels gemeengoed binnen Defensie, dus ook na de transitie zullen deze afspraken gelden en zullen de bijbehorende instrumenten worden gebruikt. Het doel is dat de huidige gebruikers van deze instrumenten vanuit SPEER overgaan naar de nieuwe defensieorganisatie en dat vermindert het risico dat de bestaande lijnorganisatie niet in staat is de taken die SAP met zich meebrengt, te vervullen.

39

Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, de risico's op het gebied van datamigratie en gegevensbeheer verminderd zijn als gevolg van de in gang gezette maatregelen?

Het gegevensbeheer van de centrale stamdata wordt uitgevoerd door het centraal bureau voor gegevensbeheer (CBG). Het CBG is op 1 november 2010 als tijdelijke organisatie ingesteld en op 10 december 2011 formeel opgericht. In januari dit jaar is begonnen met de werving en selectie van vaste medewerkers, het centraliseren van het gegevensbeheer en de overdracht van werkzaamheden door de tijdelijke medewerkers aan de vaste medewerkers. Dat proces wordt deze maand (juni 2012) voltooid. De positieve effecten van de verbeterde personele vulling en de centralisatie van werkzaamheden zijn inmiddels merkbaar in de halvering van het achterstallige werk. Op korte termijn krijgt het CBG geautomatiseerde ondersteuning en dat zal het gegevensbeheer eveneens ten goede komen.

40 en 41

Zijn de naar SAP gemigreerde data van voldoende kwaliteit? Welke risico's wordt er gelopen met vervuilde data?

In welke mate is het risico op onbetrouwbare informatievoorziening als gevolg van de ingevoerde data verminderd nu er maatregelen zijn genomen?

De kwaliteit van een deel van de gegevens dat in 2010 is gemigreerd naar SAP is onvoldoende. Het risico is onbetrouwbare informatievoorziening. Aan de hand van een verbeterprogramma wordt nu de kwaliteit van de data verhoogd, maar het schonen van data is tijdrovend, vooral bij gegevens die in gebruik zijn. Het verhogen van de kwaliteit van de gemigreerde data heeft een zeer hoge prioriteit en voor migratieprojecten waarbij nieuwe data wordt gemigreerd geldt een *zero tolerance* beleid. Dit beleid zorgt voor een verbetering van de datakwaliteit en de verlaging van het risico op onbetrouwbare informatievoorziening.

42 en 43

Kunt u een actualisering geven van de verwachte opbrengsten van SPEER?

Waarom is het niet mogelijk de besparingen als gevolg van het programma SPEER, waarvoor € 422 miljoen is geïnvesteerd, apart te becijferen?

De verwachte opbrengsten van SPEER, zoals weergegeven in de rapportage van mei dit jaar (Kamerstuk 31 460, nr. 27), zijn niet gewijzigd. De verwachte opbrengsten van SPEER worden gerealiseerd door de inboeking daarvan in de begroting. Na de beleidsbrief *Defensie na de kredietcrisis* lopen de opbrengsten van verschillende veranderprocessen in elkaar over. Een deel van de opbrengsten van SPEER zal samenvallen met de besparingen van de beleidsbrief. Ook de invoering van de numerus fixus speelt hierin een grote rol. Hierdoor kunnen de effecten van de reorganisatie niet los gezien worden van de opbrengsten van SPEER en is het niet mogelijk een verband te leggen tussen de afzonderlijke maatregelen van de beleidsbrief en de implementatie van SAP. Alleen het totale effect van alle maatregelen kan per defensieonderdeel worden vastgesteld nadat de reorganisaties zijn voltooid.

44

Welke mogelijkheden ziet u om het effect van SPEER zo nauwkeurig mogelijk te bepalen om zo achteraf het programma te kunnen evalueren?

Nadat het programma is voltooid zal een uitvoerige evaluatie worden gehouden van onder meer de mate waarin de hoofddoelstellingen en de verwachtingen zijn gerealiseerd.

45 t/m 50

Kunt u een inschatting geven van de tijd die nog nodig is om de uitgestelde functionaliteiten van SPEER door te ontwikkelen om tot een afronding te komen van het programma zoals dat oorspronkelijk was vastgesteld?

Hoe gaat u de Kamer inhoudelijk informeren over de voortgang van de verdere ontwikkeling van het ERP bij Defensie in 2014?

Wat zou er op tegen zijn om de Kamer ook na 2014 te blijven informeren over de doelmatigheid en doeltreffendheid van (de voortzetting van) het project SPEER tot het moment dat alle functionaliteiten gereed zijn en de eindbalans kan worden opgemaakt?

Zijn er al plannen om geld te reserveren voor de verdere ontwikkeling van het Enterprise Resource Planning (ERP) bij Defensie in 2014, na de formele afronding van SPEER?

Kunt u zorg dragen voor een raming van de uitgaven voor de doorontwikkeling van ERP na beëindiging van het programma SPEER en de Kamer hierover informeren?

Waar komt in de begroting eventueel geld voor doorontwikkeling van het ERP bij Defensie te staan?

In de tussenbalans van 2010 is besloten enkele functionaliteiten niet meer te implementeren gedurende het programma SPEER. Op die wijze werd de complexiteit van het programma verminderd en SPEER binnen budget gehouden. Welke van de functionaliteiten hiervan na 2013 alsnog worden ingebouwd is afhankelijk van de noodzaak en het beschikbare budget. De Kamer wordt over de verdere ontwikkeling geïnformeerd in de begroting. In de huidige defensiebegroting is een bedrag van € 120 miljoen gereserveerd voor de doorontwikkeling van ERP bij Defensie. De reservering heeft op dit moment de volgende meerjarige verdeling:

Verdere ontwikkeling ERP	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Reservering (€ miljoen)	10	10	20	20	20	20	20